

Jutta Burggraf: Una dona teòloga que va fer vida de la teologia

La teòloga Jutta Burggraf (1952-2010) va morir el passat 5 de novembre a Pamplona després d'una imprevisible leucèmia que se li va detectar pocs mesos abans. Havia nascut a Hildesheim (Alemanya). Era doctora de Psicopedagogia per la Universitat de Colònia i doctora de Teologia per la Universitat de Navarra, on va exercir la docència des del 1996 fins a la mort. Autora de més de 20 llibres i de nombrosos articles científics i de divulgació, la seva activitat investigadora es va centrar en diversos camps que incloïen l'ecumenisme, la teologia de la creació, la teologia de la dona i el feminisme. El 1987 va ser nomenada per Joan Pau II com a perit al Sínode Ordinari dels Bisbes sobre «La vocació i missió dels laics a l'Església i al món».

Jutta primer que res era teòloga i aquesta ciència va ser també una de les seves passions. La seva saviesa era tal, que transmetia una teologia senzilla i profunda al mateix temps, encara que es tractés de parlar d'aspectes aparentment arduos com la Trinitat. Afirmava: «A l'interior de la Trinitat se'ns revela una vida insondable de comunió plena i feliç. El Pare dona al Fill tot el que és, el Fill ho rep i ho torna amb igual generositat al Pare, i tots dos actuen en l'Esperit, que és el mateix Amor. Contemplant aquest misteri podem descobrir que l'amor perfecte no consisteix a donar..., i donar..., i donar sense voler res a canvi. L'amor perfecte consisteix a donar i rebre, fins i tot en la intimitat divina. Poder rebre també és una exigència de l'amor i, per a nosaltres, pot ser fins i tot més costós que donar, perquè exigeix humilitat».

Tenia un do especial per portar Déu als altres, i els altres a Déu. Hi ha molts testimonis de tants com l'hem coneguda. Estimava apassionadament Déu, que és la Veritat, i també el món. Però sobretot se sabia estimada per Déu: «Qui experimenta que és profundament acceptat i estimat no pot més que transmetre l'amor amb alegria. I vol estar cada vegada més a prop de l'amor de la seva vida». Aquest amor de Déu li donava una gran llibertat, que era una altra de les seves passions. Però

Pilar Ferrer

Doctora en Teologia.
Professora de la
Universitat Catòlica de
València

una llibertat viscuda des de l'entrega i també des del patiment. Amb les seves paraules: «Qui diu sí a la vida, ha de dir també sí al dolor. El patiment forma part de la vida de cada persona; però del dolor aliè s'adonen només aquells que posseeixen una certa sensibilitat, que han desenvolupat una determinada interioritat i són, per tant, capaços de percebre les necessitats dels seus semblants». I aquí rau l'eficàcia del seu testimoni.

Teologia i canvi cultural

Com a bona teòloga, li importava molt la manera actual de fer teologia: que no fos abstracta i teòrica, sinó que estigués unida al testimoni i a la vida. Com ella mateixa deia, «en parlar, no sols comuniquem quelcom; en primer lloc, ens expressem a nosaltres mateixos, ja que el llenguatge és un 'mirall del nostre esperit'. I si volem tocar el cor dels altres, hem de canviar primer el nostre propi cor. L'ensenyament més important s'imparteix des de la mera presència d'una persona madura i amant». I en una conferència seva es pot llegir: «Si volem parlar de la fe, cal tenir present l'ambient en què ens movem. Hem de conèixer el cor de l'home d'avui, que és el nostre propi cor, amb els seus dubtes i perplexitats. El canvi cultural a què assistim no pot portar els cristians a una perplexitat generalitzada. Perquè és Déu mateix qui actua en els canvis. Hem d'estar disposats a escoltar-lo i deixar-nos formar per Ell. Qui vol influir en el present, ha d'estimar el món en què viu».

Amistat amb Déu i identitat cristiana

D'aquí ve la necessitat d'una identitat cristiana i de diàleg amb els altres. Ho deixava molt clar en assenyalar que «l'actitud d'obertura als altres exigeix tenir molt clara la pròpia identitat cristiana. Perquè, si no, puc quedar exposada a les modes i acabar buscant no la veritat, sinó el que és abellidor; el que m'agrada i em va bé. D'altra banda, sense aquesta sòlida identitat cristiana fariem un petit favor als altres: ens quedariem sense respostes per als seus interrogants, i no podríem donar-los una mica de la llum del cristianisme».

Jutta vivia amb senzillesa, virtut que li donava un gran atractiu. Deia: «De vegades confonem el que sembla complicat amb el que és intel·ligent, i oblidem que Déu –la summa Veritat– és, alhora, la summa senzillesa. Per això cal descobrir una nova manera de parlar i d'actuar que sigui autèntica». Un cristià es converteix en un testimoni creïble quan viu la seva fe amb ale-

L'actitud d'obertura als altres exigeix tenir molt clara la pròpia identitat cristiana. Perquè, si no, puc quedar exposada a les modes i acabar buscant no la veritat, sinó el que és abellidor; el que m'agrada i em va bé.

gria i, al mateix temps, comparteix amb els altres les dificultats que troba en el seu camí. Aquesta és la dinàmica del cristianisme: sortir d'un mateix per entregar-se a l'altre. La identitat cristiana ens porta a dialogar amb tots, estiguin o no d'acord amb la nostra manera de pensar o el nostre estil de vida.

I continuava dient: «La transmissió de la fe en la societat actual és possible si els cristians vivim com a testimonis abans que com a mestres, o bé com a mestres-testimonis. Això requereix utilitzar un llenguatge personal, més persuasiu. Es tracta d'interioritzar aquesta gran veritat que ens està repetint constantment Benet XVI: "Déu és amor". El que atreu més en els nostres dies no és la seguretat, sinó la sinceritat: explicar als altres les raons que ens porten a creure i, al mateix temps, parlar-los també dels nostres dubtes i incerteses. Es tracta de posar-se al costat de l'altre i buscar la veritat junt amb ell. Certament, jo puc donar-li molt si tinc fe; però els altres també poden ensenyar-me molt».

I, a l'últim, vull assenyalar una característica de la seva vida de què jo mateixa sóc deutora (m'ha ensenyat tant sense paraules!): l'amistat. L'amistat amb Déu la portava a l'amistat amb els seus amics, perquè com diu Benet XVI: «Una característica dels sants és que conreen l'amistat, perquè és una de les manifestacions més nobles del cor humà i té en si mateixa alguna cosa de diví».

Professora Jutta Burggraf

La transmissió de la fe en la societat actual és possible si els cristians vivim com a testimonis abans que com a mestres, o bé com a mestres-testimonis. Això requereix utilitzar un llenguatge personal, més persuasiu.